

AKILLI İŞARETLER UYGULAMA ESAS VE İLKELERİ¹ (9 Ocak 2013 tarihinden itibaren yürürlükte olan)

TEMEL İLKELER

Kodlama

1. Kodlayıcı, Üst Kurul tarafından kendisine verilen eğitim sonucu almış olduğu kullanıcı adı ve şifre ile internet üzerinden kodlama formuna ulaşır.
2. Sınıflandırılacak program önceden izlenerek kodlama formu doldurulur.
3. Medya hizmet sağlayıcı, bu işlem sonucunda sistem tarafından verilen yaş ve içerik sembollerini kullanır.

Semboller

4. Semboller, Üst Kurul tarafından hazırlanan orijinal tasarımına sadık kalınarak, siyah-beyaz renklerle, görülebilir ve anlaşılabilir boyutta yayınlanır.

Sembol Kullanımı

5. Sınıflandırma, yaş ve içerik gruplarını belirten sembollerin birlikte kullanılması suretiyle yapılır. Bir program için uygun yaş sembolü yanında birden fazla içerik sembolü de kullanılabilir.
6. 13+ sembolü taşıyan programlar saat 21:30-05:00 arası, 18+ sembolü taşıyan programlar saat 24:00-05:00 arası yayınlanır.
7. 13+ ve 18+ sembolleri programın yayını süresince ekranın bir köşesinde sabit ve sürekli olarak yayınlanır.
8. 13+ ve 18+ sembolleri alan programların tanıtım duyurularında da bu sembollere yer verilir.
9. 18+ sembolü alan programın tanıtım duyurusu 21:30'dan sonra yapılır. Bu tür programların tanıtım duyurularında, şiddet/korku, cinsellik vb. içeren görüntüler kullanılmaz.
10. Kodlanan programın jeneriği başlamadan önce, sistem tarafından o program için verilen sembollerin tümü, içerdiği anlamlarla birlikte, yazılı olarak okunabilecek şekilde, en az 5 sn. süreyle tam ekran olarak yayınlanır.
11. Jenerikten sonra ve program içindeki her kesintiyi takiben, bu program için sistemin öngördüğü yaş sembolü, Genel İzleyici veya 7+ olması durumunda en az 15 sn. süreyle, 13+ veya 18+ olması durumunda program boyunca, tercihen ekranın sağ üst köşesine yerleştirilir. Kanal logosunun sağda yer aldığı durumlarda sol üst köşeye de yerleştirilebilir.

12. Medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, elektronik program rehberi (EPG), teleteks veya benzeri hizmetler vermeleri halinde, programların aldıkları sembollerini söz konusu hizmet yayınlarında da duyururlar. Yayın akışları, basılı medyaya, sınıflandırılmış programların sembollerini ile birlikte verilir.

Sorumluluk

13. Medya hizmet sağlayıcılar, sembol sisteminin uygulanmasından sorumludurlar.
14. Medya hizmet sağlayıcılar, tercihen bünyesindeki denetim birimlerinden, lise ve üzeri eğitime sahip, bilgisayar işletmenliği bilgisini haiz en az iki kodlayıcının kimlik bilgilerini Üst Kurula iletmekle ve Üst Kurulun eğitim programına katılmalarını sağlamakla yükümlüdürler. Bu programa katılanlara, Üst Kurul tarafından Kodlayıcı Sertifikası verilir.
15. Eğitime tabi tutularak sertifika verilmiş kodlayıcıların, herhangi bir sebeple görevlerinden ayrılmaları halinde, bu durum, medya hizmet sağlayıcı kuruluş tarafından Üst Kurula yazılı olarak bildirilmelidir. Görevinden ayrılan kodlayıcının eğitim programı sonucu verilmiş olan kullanıcı adı ve şifresi iptal edilerek yeni atanan kodlayıcı için eğitim programını takiben yeni kullanıcı adı ve şifre tanımlanır ve sertifika verilir.
16. Üst Kurul tarafından gerekli görüldüğünde, Kodlayıcı Uygulama Rehberinde ve Koruyucu Sembol Sisteminde güncellemeler yapılır ve bu güncellemeler RTÜK web sayfasında (www.rtuk.gov.tr) “Akıllı İşaretler Uygulama Esas ve İlkeleri” bölümünde medya hizmet sağlayıcılarına duyurulur. Medya hizmet sağlayıcılar, “Akıllı İşaretler Uygulama Esas ve İlkelerini” bilmek ve sınıflandırma işlemini buna uygun olarak yapmakla sorumludurlar.

UYGULAMA İLKELERİ

1. Sınıflandırma sistemi spor müsabakaları, dini törenler ve ticari iletişim yayınları dışındaki program türlerine uygulanır.
2. Canlı yayınlar, program içinde önceden kaydedilmiş görüntülere yer veriyorsa bu görüntüler kodlama işlemine tabi tutulur. Önceden kaydedilmiş görüntülere yer verilmeyen canlı yayınlarda kodlama işlemi yapılmaz. Sınıflandırma sistemi aşağıda belirtilen kurallar çerçevesinde uygulanır.
 - a. Önceden kaydedilmiş görüntülerin kodlanması sonucu sembolün “Genel İzleyici” veya “7+” olması durumunda, söz konusu programın ekranda sembolünün belirtilmesine ve Akıllı İşaretler web sitesine kaydedilmesine gerek yoktur.
 - b. Canlı yayınlar içinde yer alan önceden kaydedilmiş görüntülerin kodlama sonucunun “13+” veya “18+” çıkması halinde; söz konusu programın aldığı sembolün kullanım kurallarına göre semboller ekranda yer alır ve yayın saati sembole uygun olarak belirlenerek yayınlanır. Canlı programın kodlaması Akıllı İşaretler web sitesine kaydedilir.

3. Dizi filmler, haber bültenleri, haber programları ve bölümler halinde yayınlanan diğer programlar, bölümler ve program içinde önceden kaydedilmiş görüntüler arasında içerik farklılığı göstermediği hallerde bir kerede blok olarak kodlanarak sisteme kaydedilir. Bölümler ve program içinde önceden kaydedilmiş görüntüler arasında içerik farklılığı olduğu ve/veya kodlayıcının gerekli gördüğü hallerde, her bölüm ve program içinde önceden kaydedilmiş görüntüler ayrı ayrı kodlanır. Bu tür programlar, bölümleri ve program içinde önceden kaydedilmiş görüntüler arasında en yüksek yaş kategorisi almış sembolün yayınlanabileceği saat dikkate alınarak yayınlanır.
4. Haber bültenleri ve haber programlarında, kodlama sonucunda sistemin öngördüğü sembollerin tamamı program başlangıcında jenerikten sonra ve program boyunca her kesintiye takiben yayınlanır. Önceden kaydedilmiş görüntülerin yayını esnasında içerik grubuna ilişkin semboller ile yaş grubuna ilişkin sembollerden “Genel İzleyici” ve “7+” dışındaki semboller görüntülerin ekrana getirildiği süre boyunca ekranın uygun bir köşesinde sabit olarak yer alır. Sistemin “13+” ve “18+” sembolleriyle yayınlanmasını öngördüğü haber bültenleri ve haber programları Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin 5 inci fıkrasında belirtilen ilkeler çerçevesinde yayınlanır.
5. Başka medya hizmet sağlayıcı kodlayıcıları tarafından, daha önce yapılmış kodlama sonucu, kodlamanın doğru olduğu düşünülüyorsa (web sayfasından alınarak) kullanılabilir. Ancak bu, medya hizmet sağlayıcı kuruluşların sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

¹ 13.06.2024 tarihli ve 32575 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Yayın Hizmeti Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" uyarınca güncellenmiştir.